

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Experimentele school VITA ET PAX te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6619
	Instelling	Vrije Basisschool - Experimentele school VITA ET PAX
directeur		Hilde OPSOMER
adres		Breughelstraat 15-19 - 2018 ANTWERPEN
telefoon		03-230.55.07
fax		03-230.55.07
e-mail		vitaetpax@skynet.be
website/URL		www.vitaetpaxschool.be
	Bestuur van de instelling	962993 - VZW Exp. School Vita et Pax te ANTWERPEN 1
adres		Breughelstraat 15 - 2018 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	122937 - Vox te ANTWERPEN 1
adres		Frankrijklei 91 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen te DEURNE
adres		Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	16/11/2010, 18/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	26/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ingrid Van Peel
	Teamleden	Luc Cuylaerts
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	10
5.4 Curriculum	10
5.5 Begeleiding	11
5.6 Evaluatie	11
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	13
7.3 Wat moet de school verbeteren?	13
8. ADVIES	14
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De basisschool 'Vita et Pax' is gehuisvest in oude gebouwen in het centrum van de stad Antwerpen. Momenteel wordt deze school volop gerenoveerd.

De school profileert zich als een basisschool die voor de opvoeding en het onderwijs op de pedagogie van Maria Montessori én op religieus Benedictijns geïnspireerde leefregels steunt. Omwille van de uitvoering van dit pedagogisch project krijgen sommige leergebieden of domeinen prioritaire aandacht. Zo kiest de school voor de invulling van de kunstzinnige component van haar concept voor aparte lessen muzikale opvoeding.

De school realiseert consequent haar onderwijsaanbod gebaseerd op het pedagogisch project. De school kiest hiervoor duidelijk voor de koppeling van de leerplandoelen met de montessoriprincipes. Het gebruik van montessorimaterialen en de bijhorende principes zorgt voor een doorgaande lijn in de onderwijsstijl van de leraren en in de schooleigen didactische aanpak van deze school. Het biedt de kinderen structuur en zorgt voor verankering. In deze school hanteren de leraren een onderwijsstijl die actieve werkvormen en denkstimulering vooropstelt. De lagere afdeling steunt voor de integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen op het zelfontdekkend leren in de kleuterafdeling. Het onderwijsaanbod sluit aan op het ontwikkelingsniveau van het kind maar in mindere mate bij de leefwereld van het kind. Dit komt het meest tot uiting in de aanpak van het leergebied wereldoriëntatie en in de thematische verwerking in de kleuterschool. De tijdsindeling op de activiteiten- en lesroosters voorziet in 'werk-' en 'les'-tijden. De leerkracht laat tijdens de instructiefase zien hoe ze te werk gaat. De klasinrichtingen in deze school voldoen aan de eisen van de principes van de gekozen pedagogie en zijn sober en eenvoudig ingericht. De school gebruikt meerdere materialen die niet aan de actualiteitswaarde beantwoorden of didactisch verantwoord zijn. De school kiest in de beide afdelingen voor de organisatie van haar onderwijs voor aparte leeftijdsgroepen. Er zijn ook groepsoverschrijdende activiteiten voorzien.

De school streeft de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen voor wiskunde en wereldoriëntatie na via de leerplandoelen. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat er wat betreft het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen een duidelijk verschil is tussen de uitvoering van het leergebied wiskunde en het leergebied wereldoriëntatie. De school realiseert een probleemoplossend wiskundeonderwijs conform het leerplan. Een visie op wereldoriëntatie zoals vooropgesteld in het leerplan is bij het hele team nog niet aanwezig. In de kleuterschool hanteren de leraren diverse referentiekaders. Het gebruik van de montessorimaterialen biedt hier ook weer impulsen voor de zelfsturing en de differentiatie, waarbij de zintuiglijke waarneming wordt gestimuleerd. Voor de concrete planning van de leerinhouden en het geven van de lessen hanteert het team in de lagere afdeling een onderwijsleerpakket. De lesinhouden vertrekken meestal vanuit realistische contexten. Tijdens de bijgewoonde activiteiten is de soepele hantering van de handelingsniveaus voor het ondersteunen van het bevorderen van het wiskundig inzicht, meermaals vastgesteld. De vorderingen van de leerlingen worden opgevolgd door de leraar. Het programmaboekje wordt sterk gedifferentieerd uitgewerkt.

De visie op wereldoriënterend onderwijs maakt het verschil in de uitvoering van de thematische werking in de kleuterafdeling en in de invulling van het leeraanbod in de lagere afdeling. Dit laatste is sterk uiteenlopend en is leerkrachtafhankelijk. De opbouw van tijd- en ruimtekaders in het klasbeeld is niet consequent, ontbreekt of wordt weinig uitgebreid zoals voorzien in het leerplan. Afhankelijk van de leraar zijn de plaatselijke en de ruimere omgeving in meerdere of mindere mate in het aanbod opgenomen en worden de leerinhouden geduid vanuit levensechte waarnemingen en vanuit de belevingswereld van de kinderen. De kleuters gaan weinig op uitstap. De leraren in de lagere afdeling maken hun eigen toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat de meeste leraren de vooropgestelde doelen slechts gedeeltelijk evalueren.

In het schoolwerkplan is de visie op evaluatie uitgeschreven. Voor meerdere leergebieden en domeinen zijn er procedures uitgeschreven die gelijkgericht worden toegepast. Er zijn weinig afspraken rond differentiatie bij het evalueren en rapporteren. De school kiest in de beide afdelingen voor het uitschrijven van observaties per kind op basis van vooropgestelde criteria. Voor de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters hanteert de school een kindvolgsysteem waarmee de ontwikkeling van de kleuters in kaart wordt gebracht. In de lagere afdeling wordt er vooral getoetst met methodegebonden toetsen. De leraren rapporteren over de evaluaties aan de ouders. Sinds enkele jaren hanteert de school een leerlingvolgsysteem. Het is nog te vroeg om de evolutie van de gegevens over de jaren heen op schoolniveau te bespreken.

In het schoolwerkplan staan de schoolafspraken voor de aanbieding van het onderwijsaanbod conform het gekozen concept beschreven. Het interne beleid volgt deze afspraken ook op en voert gerichte klasbezoeken uit. Het interne beleid volgt de uitvoering van de evaluatie stapsgewijs op. De laatste jaren is er gewerkt aan de uitbouw van een gestructureerd zorgbeleid dat bijdraagt tot een planmatige en geïntegreerde hulpverlening aan kinderen met noden. De leraar is hierbij de eerste verantwoordelijke voor de zorg. Additionele mensen en middelen worden ingezet, zowel preventief als remediërend.

Er is binnen het team een draagvlak aanwezig om te vernieuwen en zo werk te maken van de onderwijskwaliteit van de school. Dit moet het mogelijk maken om het leergebied wereldoriëntatie in de beide afdelingen te optimaliseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- groeiende taalheterogeniteit
- lokalennood
- recente renovatiewerken

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- De school onderzoekt bij de vijfjarigen het rekenbegrip en de leervoorwaarden voor wiskunde. Om de effecten van haar onderwijs te meten, neemt de lagere school genormeerde testen af in het eerste leerjaar. De kleuters die doorstromen naar de lagere afdeling behalen goede resultaten.
- Per leefgroep is er een jaarplan opgesteld met vermelding van de na te streven ontwikkelingsdoelen, de leerplandoelen én met verwijzing naar het aan te bieden montessorimateriaal.
- De ontwikkelingsdoelen voor wiskunde worden nagestreefd via de leerplandoelen die richtinggevend zijn voor de onderwijspraktijk. De leraren hanteren hiervoor diverse referentiekaders. Ze bewaken het aanbod naar frequentie en volledigheid.
- De leraren werken thematisch. Voor de uitvoering van een thema zijn per leergebied of leerdomein de leerplandoelen bij concrete activiteiten uitgeschreven. De leraren hanteren hiervoor diverse bronnenboeken. Tijdens de bijgewoonde activiteiten is er diversiteit in de uitvoering van de mate waarin er thematisch gewerkt wordt vastgesteld.
- Het montessorimateriaal wordt in alle klassen van de kleuterafdeling volgens de richtlijnen van Maria Montessori gebruikt. Het zijn uitgeschreven functionele activiteiten of structurerende momenten waarbij de leraar meer tijd uittrekt om begrippen uit te diepen of vaardigheden te oefenen. De leraren gebruiken een sobere, heldere en functionele vraagstelling tijdens de instructie. Ze begeleiden de kleuters tijdens keuzen en werkmomenten. In het agenda verwijzen de leraren dagelijks naar deze activiteiten en het bijhorende bronnenboek.
- Op schoolniveau zijn er '*groeilijnen*' voorhanden. Het is niet duidelijk in welke mate een aantal van deze lijsten als referentiekader dienen om activiteiten te plannen en ook de uitvoering hiervan te bewaken.
- Voor de opvolging van de ontwikkeling voor de wiskundige initiatie hanteert de school een kindvolgsysteem. Dit is een groelijn die alle leraren consequent gebruiken.
- Voor het invullen van het kindvolgsysteem baseren de leraren zich op de *denkrichtlijnen*. Elke leraar noteert gerichte observaties en voert periodieke screenings uit. Tweemaal per jaar informeert *het kleuterrapport* de ouders over de evolutie van enkele van deze ontwikkelingsaspecten.
- Het interne beleid volgt de uitvoering van deze evaluatie stapsgewijs op.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie worden nagestreefd via de leerplandoelen die richtinggevend zijn voor de onderwijspraktijk.
- Net zoals voor de wiskundige initiatie baseren de leraren zich op verschillende referentiekaders en op het gebruik van de montessorimaterialen en de richtlijnen

hierover. Het is onduidelijk in welke mate sommige 'groeilijnen' als referentiekader dienen om activiteiten te plannen en ook de uitvoering hiervan te bewaken.

- Het gebruik van o.a. de montessorimaterialen biedt impulsen voor de zelfsturing en de differentiatie, waarbij de zintuiglijke waarneming wordt gestimuleerd.
- Een visie op wereldoriëntatie zoals vooropgesteld in het leerplan is bij het hele team nog niet aanwezig. Het is in sommige klassen onduidelijk hoe de *themawerking* de exploratiedrang van de kleuter vergroot en extra ervaringsituaties creëert.
- Door de onderzoeksmatige benadering worden doelen voor wereldoriëntatie in samenhang met andere leergebieden nagestreefd. Zowel uit de planningsdocumenten als uit de bijgewoonde activiteiten blijkt de verwevenheid in het onderwijsaanbod van heel wat aspecten van het leergebied wereldoriëntatie. Geïntegreerde aandacht gaat uit naar de ruimtelijke verkenning. Dit contrasteert met het beperkt aantal leeruitstappen. Op cultureel vlak wordt wel gebruik gemaakt van extramurale mogelijkheden. De gebruikte tijdsaders zijn niet gradueel en in verticale samenhang uitgebreid waardoor ze niet het noodzakelijke referentiekader voor de kleuters bieden zoals voorzien in het leerplan.
- De leraren observeren in het kindvolgsysteem het werkgedrag van de kleuters en rapporteren hierover aan de ouders. Bepaalde ontwikkelingsaspecten zoals 'oriëntatie in de tijd' komen in het kindvolgsysteem beperkt aan bod. In de observaties 'bewegingsopvoeding' is er wel aandacht voor tijdsbeleving en tijdsbegrip vastgesteld.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De resultaten van de leerlingen op de methodegebonden toetsen, de resultaten en de informatie over een vlotte aansluiting met het secundair onderwijs, zijn indicaties dat de eindtermen/leerplandoelen wiskunde door de leerlingen tijdens de vorige schooljaren in voldoende mate verworven zijn.
- De lagere school realiseert een realiteitsgericht en probleemoplossend wiskundeonderwijs.
- Voor de concrete planning van leerinhouden en de didactische uitbouw hanteert het team een onderwijsleerpakket en de montessorimaterialen. De leerkrachten streven via het onderwijsleerpakket de samenhang tussen de verschillende leerdomeinen na. Zo worden ook de aanpakstrategieën consequent en systematisch gebruikt in de lessen en in de toetsen.
- Vanuit een onderwijsaanbod gebaseerd op de montessoriprincipes en -materialen hanteren de leraren een onderwijsstijl die actieve werkvormen en denkstimulering vooropstelt. De leerinhouden vertrekken vanuit realistische contexten.
- Tijdens de bijgewoonde activiteiten is de soepele hantering van de handelingsniveaus voor het ondersteunen van het bevorderen van het wiskundig inzicht, meermaals vastgesteld. Opvallend is dat de leraar uitgaat van een probleemstelling en doelgericht met de leerlingen reflecteert over de verschillende oplossingswijzen. Deze specifieke didactische aanpak stimuleert in sterke mate de integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- De leraren zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorg. Via het uitschrijven van observaties en het uitwerken van foutenrubriceringen na de methodegebonden toetsen, ontstaat een beeld van de noden van de leerlingen. Verscheidene vormen van differentiatie zijn structureel verankerd in de klaswerking.
- Sinds enkele jaren hanteert de school een leerlingvolgsysteem voor het leergebied wiskunde. De school registreert de resultaten van het leerlingvolgsysteem op schoolniveau. Het is nog te vroeg om de evolutie van de gegevens over de jaren heen op schoolniveau te bespreken. Rekening houdend met de kenmerken van de

leerlingen analyseert de verantwoordelijke groepsleerkracht deze evaluatiegegevens en signaleert ze op het multidisciplinaire overleg.

- Het interne beleid maakt de laatste jaren werk van de uitbouw van een zorgbeleid dat bijdraagt tot een planmatige en geïntegreerde hulpverlening.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Er zijn outputgegevens die erop wijzen dat de eindtermen wereldoriëntatie door de meeste leerlingen op het einde van het basisonderwijs in voldoende mate zijn verworven.
- De school heeft per leergroep thema's opgelijst. Per thema zijn concrete doelen, en leerplandoelen beschreven. De leraren baseren zich voor de invulling van de leerinhouden op divers bronnenmateriaal. Elk thema is concreet uitgewerkt en uitgeschreven. Op schoolniveau is er reeds een initiatief om via een overzicht van dit aanbod de volledigheid en de harmonie ervan te bewaken en vooral om de leerinhouden over de leergroepen heen op mekaar af te stemmen. Ondanks dit overzicht wordt op klasniveau de samenhang tussen de bestaansdimensies niet bewaakt. Zo blijkt uit sommige planningdocumenten, het agenda en het leerlingenwerk een overaccentuering van bepaalde dimensies en leerinhouden.
- Een visie op wereldoriëntatie zoals vooropgesteld in het leerplan is bij het hele team nog niet aanwezig. Er is diversiteit vastgesteld in de uitvoering hiervan in de verschillende leergroepen in het toepassen van het principe van de multiperspectiviteit en het kaderen van alle bestaansdimensies in tijd en ruimte. De opbouw van tijd- en ruimtekaders in het klasbeeld is niet consequent, ontbreekt of wordt weinig uitgebreid. Afhankelijk van de leraar zijn de plaatselijke en de ruimere omgeving in het aanbod opgenomen en worden de leerinhouden geduid vanuit levensechte waarnemingen en vanuit de belevingswereld van de kinderen. Op schoolniveau zijn er extramurale activiteiten voor alle leergroepen voorzien.
- Er zijn duidelijke linken met andere leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Een aantal leraren besteden aandacht aan het zelfstandig leren en het opzoeken, samenvatten en communiceren van informatie door de leerlingen waardoor de eigen keuze en de zelfsturing van leerlingen worden bevorderd.
- De leraren maken hun eigen toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat de leraren de validiteit hiervan niet in vraag stellen. In de voorgelegde evaluatie-instrumenten is er in meerdere groepen een beperkte afstemming tussen de opgaven op de leerplandoelen en op de leerinhouden merkbaar. De huidige evaluatiemiddelen zijn vooral gericht op kennisreproductie en minder op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. Het globale resultaat in het rapport geeft weinig informatie over de evolutie in de competenties van de leerlingen.
- De school gebruikt meerdere materialen die niet aan de actualiteitswaarde beantwoorden of didactisch verantwoord zijn. De meeste klassikale ruimtekaders zijn niet aangepast aan de didactische vereisten. Heel recent zijn er schoolatlassen aangekocht.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Curriculum

5.4.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

- De school realiseert consequent haar onderwijsaanbod gebaseerd op het pedagogisch project. De visie op onderwijs bepaalt het onderwijsaanbod. De school kiest hiervoor duidelijk voor de koppeling van de leerplandoelen met de montessoriprincipes. Vanuit een onderwijsaanbod gebaseerd op deze montessoriprincipes en -materialen hanteren de leraren een onderwijsstijl die actieve werkvormen en denkstimulering vooropstelt.
- Het gebruik van de montessorimaterialen biedt impulsen voor de zelfsturing en de differentiatie, waarbij de zintuiglijke waarneming wordt gestimuleerd. In de beide afdelingen wordt het montessorimateriaal volgens de richtlijnen van Maria Montessori, gebruikt.
- Omwille van de uitvoering van het pedagogisch project krijgen sommige leergebieden of domeinen prioritaire aandacht. Zo kiest de school voor de invulling van de kunstzinnige component van haar concept voor aparte lessen muzikale opvoeding.
- De tijdsindeling op de activiteiten- en lesroosters voorziet in 'werk-' en 'les'-tijden. De leerkracht laat tijdens de instructiefase zien hoe ze te werk gaat bij het aanpakken van een probleem. Tijdens de individuele 'werktijd' worden leerlingen ertoe aangezet strategieën en werkwijzen toe te passen. In de lagere afdeling beschikt elke leerling hiervoor over een programmaboekje. Het bevat meerdere taken in diverse vormen en op diverse niveaus.
- Het onderwijsaanbod sluit aan op het ontwikkelingsniveau van het kind maar in mindere mate bij de leefwereld van het kind. Dit komt het meest tot uiting in de aanpak van het leergebied wereldoriëntatie en in de thematische verwerking in de kleuterschool. Het is ook onduidelijk wat de meerwaarde is van het arbeidsintensieve modelmatige handwerk dat in de meeste leergroepen wordt uitgevoerd tijdens de werktijd.
- De school kiest voor de organisatie van haar onderwijs in de beide afdelingen voor aparte leeftijdsgroepen. Ze wil deels tegemoetkomen aan 'menggroepen' door het organiseren van vier lestijden halve werkgroepen per week. De leer- en leefgroepen worden dan voor de helft opgesplitst en per graad gemengd. Veel kinderen spreken thuis niet alleen Nederlands. De school stemt haar aanbod af op deze specifieke instroom van leerlingen. De school koos voor de uitwerking van de GOK-thema's 'preventie en remediëring' en 'doorstroming en oriëntering'.
- In het schoolwerkplan staan de schoolafspraken voor de aanbieder van het onderwijsaanbod conform het gekozen concept beschreven. Het interne beleid volgt deze afspraken ook op en voert gerichte klasbezoeken uit.

- De school gebruikt meerdere materialen die niet aan de actualiteitswaarde beantwoorden of didactisch verantwoord zijn. Het team noch het interne beleid heeft zicht op het budgetgericht beleid van de school.

5.5 Begeleiding

5.6 Evaluatie

5.6.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

- In het schoolwerkplan is de visie op evaluatie uitgeschreven. Voor meerdere leergebieden en domeinen zijn er procedures uitgeschreven die gelijkgericht worden toegepast. Er zijn weinig afspraken rond de differentiatie bij het evalueren. De school kiest in de beide afdelingen voor het uitschrijven van observaties per kind op basis van vooropgestelde criteria. De kindgegevens worden verzameld in een dossier. De school beschikt over duidelijke afspraken die een referentiekader rond de rapporteringpraktijk vormen voor de leerkrachten naar de leerlingen en de kleuters én naar de ouders toe. Het kind wordt met punten en percenten gepositioneerd binnen de behaalde resultaten van de klasgroep waarin het zich bevindt. De school benadrukt de relatie tussen inspanning en prestatie met appreciaties gebaseerd op waardeschalen.
- De leraren rapporteren over de evolutie op schoolniveau aan het interne beleid en op het multidisciplinaire overleg. De besluitvorming uit het overleg is niet altijd concreet uitgeschreven. De school evolueert echter naar een handelingsplanning op basis van valide gegevens. De groepsleerkracht is de eerste verantwoordelijke voor de zorg. Indien nodig ondersteunt de zorgleraar de groepsleraar bij verdere acties tijdens de 'werk'tijd. Soms ondersteunt de zorgleraar proactief bij de instructiefase.
- De kleuterafdeling hanteert een eigen gemaakt kindvolgsysteem met eigen accenten zoals de evolutie in de werking met het montessorimateriaal. De school onderzoekt bij de vijfjarigen het rekenbegrip en de leervoorwaarden. Op schoolniveau zijn er denkrichtlijnen uitgeschreven om gelijkgericht in het volgsysteem de evolutie van de kleuters te registreren.
- Genormeerde toetsen leveren in de lagere afdeling voor wiskunde, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling heel wat gegevens op. Na een analyse ervan wordt de verworven informatie gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen en een bijpassend gedifferentieerd of op remediëring gericht aanbod te bepalen. Er is verder geen differentiatie in de toetsing en de rapportering voorzien.
- In de loop van het schooljaar worden de vorderingen voor wiskunde, Nederlands en Frans geëvalueerd via het gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Leerkrachten ervaren de evaluatie voor muzische vorming nog als een wezenlijke uitdaging. Voor lichamelijke opvoeding hanteert de leerkracht een specifiek instrumentarium.
- Via het uitschrijven van observaties en het uitwerken van foutenrubriceringen na de methodegebonden toetsen, ontstaat een beeld van de noden van de leerlingen. De lagere afdeling heeft een intern ingebouwd systeem voor differentiatie structureel verankerd in de klaswerking. De leraren leren het studeren van de toetsen ook plannen.
- De leraren maken hun eigen toetsen voor het leergebied wereldoriëntatie. Uit de gesprekken blijkt dat de leraren de validiteit hiervan niet in vraag stellen. In de voorgelegde evaluatie-instrumenten is er geen afstemming tussen de opgaven op de leerplandoelen en op de leerinhouden merkbaar. De huidige evaluatiemiddelen zijn

vooral gericht op kennisreproductie en minder op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. De puntenverdeling op het rapport wijst ook op een onderwaardering van dit leergebied. Het globale resultaat geeft weinig informatie over de evolutie in de competenties van de leerlingen.

- De laatste jaren is de evaluatiepraktijk van de leraren onderwerp van gesprek. Het interne beleid reflecteert samen met de verantwoordelijke leraar over de gegevens die aan de ouders worden gebrieft. Een vergelijkende studie van eigen toetsen met genormeerde testen en de slaagpercentages in het secundair onderwijs tonen aan dat het schoolbeleid de nodige randvoorwaarden creëert en een dynamiek ontwikkelt die wijst op de groeiende aandacht voor kwaliteitsvolle evaluatie.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Verschillende personen geven mee gestalte aan het interne beleid. De laatste jaren is er een tendens tot een meer open beleid. De leraren ervaren de directeur als ondersteunend voor de onderwijspraktijk en voor het klasklimaat. De directeur is steeds bereikbaar voor alle teamleden.
- De school heeft een visie op onderwijs en opvoeding: ze profileert zich als een Benedictijnse school die de basisregels van de montessoripedagogiek toepast. Vanuit het schoolbestuur is er een personeelsgericht beleid om het pedagogisch project dagelijks waar te maken. In alle klassen wordt dagelijks voorgelezen uit het 'Vita et Pax' boek. Van elke leraar wordt verwacht zich te bekwamen in een persoonlijke studie over Maria Montessori. Dit resulteert in een gelijkgerichtheid m.b.t. de visie op de onderwijspraktijk.
- In de schoolwerking is er weinig formeel overleg voorzien voor de afstemming tussen de leer- en leefgroepen onderling. Zo zijn de overgangsgesprekken informeel. Er functioneren wel werkgroepen. Een meer participatieve besluitvorming is groeiende.
- Er zijn duidelijke aanzetten voor een kwaliteitsgericht beleid merkbaar. Zo blijkt uit de tevredenheidsonderzoeken bij de ouders en leerlingen een hoge tevredenheid over de school. Aan de mindere punten uit de enquêtes zijn acties gekoppeld. Het interne beleid maakt de laatste jaren ook werk van de uitbouw van een zorgbeleid dat bijdraagt tot een planmatige en geïntegreerde hulpverlening. De pedagogische begeleiding ondersteunt de zorg- en GOK-werking. De school maakt werk van haar evaluatiebeleid en bespreekt de evaluaties met de leraar. Sinds enkele jaren voert de school een nascholingsbeleid conform het decreet.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school realiseert realiteits- en probleemgericht wiskundeonderwijs conform het leerplan.
- De schooleigen didactische aanpak stimuleert de integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- De lagere afdeling beschikt over een intern ingebouwd differentiatiesysteem.
- Het doelgericht gebruik van montessorimaterialen in de kleuterafdeling biedt een meerwaarde voor de doorgaande lijn en voor het zelfontdekkend leren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school realiseert consequent haar onderwijsaanbod gebaseerd op het pedagogisch project.
- De school ontwikkelde een eigen visie op evalueren. Voor meerdere leergebieden en leerdomeinen zijn er schoolafspraken die gelijkgericht worden toegepast en opgevolgd.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het interne beleid maakt werk van een evaluatiebeleid.
- De school groeit in een zorgbeleid dat bijdraagt tot een planmatige en geïntegreerde hulpverlening.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De individuele interpretatie van de visie op wereldoriënterend onderwijs zoals vooropgesteld in het leerplan, zorgt voor een diversiteit in de uitvoering van de thematische werking. Er is geen duidelijke opbouw van functionele tijd- en ruimtekaders.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het onderwijsaanbod sluit aan op het ontwikkelingsniveau van het kind maar in mindere mate bij de leefwereld van het kind.
- Er is geen aandacht voor het omgaan met de validiteit van de eigen toetsen wereldoriëntatie, voor een breed spectrum van evaluatiemethoden noch voor een gedifferentieerde evaluatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het creëren van formele overlegmomenten stimuleert de gelijkgerichtheid.
- De school gebruikt meerdere materialen die niet aan de actualiteitswaarde beantwoorden of didactisch verantwoord zijn.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ingrid Van Peel

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: